

Bemærkninger til lovforslaget

På grund af motorafgifternes svigten under krigen måtte staten stille betydelige beløb til rådighed som tilskud til kommunernes vejudgifter, idet det forudsattes, at disse beløb senere skulle betales tilbage af motorafgifternes provenu. Som følge heraf begrænsede man i årene efter krigens ophør ved årlige tekstanmærkninger til finansloven den kommunerne i henhold til motorafgiftsloven tilfaldende del af motorafgifterne for at kunne gennemføre tilbagebetalingen af de af staten udlagte beløb.

Selv efter at denne tilbagebetaling for et par år siden er tilendebragt, er der imidlertid stadig ved tekstanmærkninger til finansloven gennemført en begrænsning i de beløb, som i henhold til motorafgiftslovens § 9, stk. 4—9, tilkommer kommunerne som direkte refusion af deres vejudgifter, og der er endvidere samtidig flere gange foretaget ændringer i det forhold, hvori det til rådighed for refusionen værende beløb i henhold til § 9, stk. 4, fordeles mellem de forskellige kommunegrupper — henholdsvis amtskommunerne, sognekommunerne, købstadkommunerne, København og Frederiksberg. De skiftende og midlertidige regler medfører betydelige vanskeligheder for tilrettelæggelsen af kommunernes økonomi, idet det er umuligt for kommunerne med nogen sikkerhed at forudse størrelsen af den dem tilkommende refusion. Allerede de foran omtalte ændringer i de forskellige kommunegrupperes forholdsmæssige andele i refusionsbeløbet viser imidlertid, at forholdene siden motorafgiftslovens vedtagelse har ændret sig således, at en blot tilbagevenden til motorafgiftslovens fordelingsregler ikke vil være tilfredsstillende, men at disse regler må revideres fra grunden. Reglerne har iøvrigt været genstand for forskellig kritik bl. a. gående ud på, at der ikke tages tilstrækkeligt hensyn til tyndt befolkede kommuner med et udstrakt vejnet.

Ved nærværende forslag tilsigtes derfor for det første at få tilvejebragt et fast grundlag for motorafgifternes anvendelse. Dernæst foreslås en ændring i principperne for fordelingen til kommunerne af den direkte refusion, således at det bliver

muligt for kommunerne nøje forud at beregne deres refusion, og således at tyndt befolkede kommuner med udstrakt vejnet opnår en refusion, der muliggør løsningen af de dem påhvilede vejopgaver. Endvidere foreslås samme refusionssystem lagt til grund for såvel by- som sognekommuner, således at den meget store forskel i refusionen til købstæder og til større bymæssigt bebyggede sognekommuner (forstadskommuner) bortfalder, ligesom det foreslås, at den særlige refusionsordning i henhold til § 19 i snekastningsloven inddrages under den almindelige refusionsordning. Forslaget tilsigter endvidere at fremme udbetalingen af refusionen til kommunerne. De herhenhørende bestemmelser findes i forslaget kap. I §§ 2—7.

Det synes iøvrigt påkrævet, at også bestemmelserne om anvendelsen af den del af motorafgifterne, som ikke medgår til den direkte refusion, revideres. Herom findes bestemmelserne i øjeblikket ikke alene i motorafgiftslovens § 9, stk. 1—4, om vejfondene m. v., men tillige i forskellige andre love (foruden snekastningsloven, som allerede er nævnt, de særlige love om visse bro- og motorvejsanlæg), ligesom andre udgifter afholdes i henhold til hjemmel givet ved tekstanmærkning. Endelig gælder, at vejarbejder, hvortil der ydes tilskud i henhold til beskæftigelseslovgivningen, tillige medfører refusion af motorafgifterne. De pågældende bestemmelser bør rationaliseres og indarbejdes i motorafgiftsloven, således som det nærmere fremgår af udkastets kap. II. Ifølge dette gennemføres iøvrigt for at lette oversigten på finansloven og bogføringen det princip, at hele afgiftsprovenuet tilgår vejfonden, hvoraf derpå alle udgifter inkl. kommunerefusionen afholdes.

Udviklingen har medført, at en række biveje efterhånden har fået en sådan færdselsmæssig betydning for et større område udenfor den enkelte kommune, at de må sidestilles med landeveje, således at de økonomiske og administrative krav til en tidssvarende vedligeholdelse ikke sjældent medfører uforholdsmæssige byrder